

Financiële belangenverstrengeling en integriteit

Als medewerker kun je binnen je werk te maken krijgen met situaties waarin het risico op het schenden van je integriteit hoog is. Belangenverstrengeling bijvoorbeeld, moet om die reden worden voorkomen: privé werkzaamheden en belangen mogen niet conflicteren met de belangen van de organisatie. Deze handout gaat in op de risico's van financiële belangenverstrengeling.

Wat is financiële belangenverstrengeling

Financiële belangenverstrengeling ontstaat als een ambtenaar privé financiële belangen heeft die een onafhankelijke besluitvorming op het werk in de weg kunnen staan. Als je wil weten of je risico loopt op het gebied van financiële belangenverstrengeling kun je jezelf drie vragen stellen:

1. Werk ik op een afdeling waar ik risico loop op financiële belangenverstrengeling?
2. Ben ik als adviseur of manager in zeer sterke mate betrokken bij deze processen?
3. Heb ik privé financiële belangen die hiermee kunnen conflicteren?

Deze drie vragen worden hieronder verder uitgewerkt.

1. Waar loop ik risico?

De verstrengeling van de zakelijke en de privé belangen doet zich in de praktijk vooral voor bij medewerkers die in zeer sterke mate betrokken zijn bij:

- aanbestedingen
- subsidieverstrekking
- steunverlening
- het verlenen van advies- en onderzoeksopdrachten
- grotere transacties in het algemeen.

Een voorbeeld is wanneer je als adviseur werkt op een inkoopafdeling en je broer is eigenaar van een bedrijf dat meedingt in een aanbesteding.

Een ander voorbeeld is wanneer je als projectadviseur zaken moet doen met een bedrijf waar je als privépersoon aandelen in bezit. Bij deze twee voorbeelden is het risico om een integriteitschending te begaan hoger.

2. Manager of (zware) adviseur/regisseur

Om te kunnen spreken van belangenverstrengeling moet je ook echt invloed kunnen uitoefenen. Daarvan is sprake als je in zeer sterke mate bij deze processen betrokken bent. Dit betekent dat je beslissingsbevoegdheid hebt of een zware / doorslaggevende adviesrol speelt.

3. Wat zijn financiële belangen?

Bij financiële belangen gaat het om het in je bezit hebben / verwerven van bijvoorbeeld:

- effecten (aandelen / obligaties)
- onroerend goed
- bouwgronden
- vorderingsrechten
- financiële deelnemingen in ondernemingen
- negatieve financiële belangen, zoals schulden uit hypothecaire vorderingen

Meldplicht

Wanneer je als medewerker in dienst komt, leg je de eed of belofte af. Dit houdt onder andere in dat je mogelijke belangenverstrengeling moet melden en vermijden. Als je een risico loopt binnen je functie op het gebied van financiële belangenverstrengeling, ben je verplicht de financiële privébelangen die de dienst kunnen raken te melden bij je leidinggevende. Bij gebleken risico's kunnen - tussen jou en je manager – afspraken worden gemaakt over hoe met deze risico's wordt omgegaan. Daarnaast wordt dit onderwerp ook de gesprekken van de HR-cyclus met je leidinggevende besproken.